

Ny riktlinje för rättigheter i teckenspråk

15 september 2023

Bild: WFD

Bristen på meningsfull teckenspråkslagstiftning på nationell nivå är en allvarlig kränkning av dövas grundläggande rättigheter. Det menar Världsförbundet för döva, WFD. Därför har WFD utformat riktlinjer för att stödja länder utan erkännande.

WFD har inrättat "Riktlinjer för att uppnå rättigheter för teckenspråk" för att stödja påverkansarbete i länder där nationella teckenspråk saknar juridiskt erkännande. Idag rör det sig om ungefär 60% av världens länder.

Riktlinjerna ska stärka dövsamhällen genom att tillhandahålla resurser och strategier för att säkerställa ett rättsligt erkännande av det nationella teckenspråket. Arbetet med dessa riktlinjer finansieras av Nippon Foundation. Förutom riktlinjerna har WFD genomfört workshops för att stärka nationella dövförbund. Syftet med workshopen var också att öka medvetenheten om teckenspråkrättigheter bland beslutsfattare och förespråkare.

I kampen om att ha en värld där teckenspråket är universellt erkänt uppmanar nu WFD alla intressenter att använda riktlinjerna. Detta för att upprätthålla den grundläggande mänskliga rätten till språklig tillgång för döva personer. WFD menar att ett *meningsfullt juridiskt erkännande av nationella teckenspråk leder till bättre förutsättningar för döva att uppnå sina mänskliga rättigheter.*

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Tolkbristen ett faktum i Norge

15 september 2023

Lokalpolitikern Sonja Myhren Holten får knappt teckenspråkstolkar till sitt politiska engagemang. Något hon upplever diskriminerande.

Sonja berättar i en artikel från NRK om en särskild händelse där hon skulle representera sitt parti i en paneldiskussion. Hon hade beställt teckenspråkstolkar men blev utan och då kunde partiet inte framföra sin politik. Detta var inte första gången tolkbristen hindrade Sonja i sitt politiska engagemang.

I Norge är det NAV som ansvarar för tolktjänsten och enligt deras statistik får 88% tolk när de beställt det. Norska dövförbundets generalsekreterare Petter Noddeland menar dock att det inte stämmer med verkligheten. Han hävdar att endast hälften av beställningarna faktiskt leder till att man får tolk. Förra året fanns det över 10 000 uppdrag som inte täcktes av tolktjänsten, och det har lett till frustration och missnöje bland många döva individer. NAV menar att siffran är ett genomsnitt och att upplevelsen av att få eller inte få tolk varierar för enskilda personer. NAV förstår frustrationen men understryker att de arbetar för att alla ska få tillgång till tolkar. NAV måste prioritera uppdragen och prioriterar idag främst akuta situationer, begravningar, hälsovård följt av arbete och utbildning. Politiskt engagemang och samhällsaktiviteter kommer längre ned i prioriteringsordningen.

Norska dövförbundet menar att för döva politiker är bristen på tillgång till tolkar ett demokratiskt problem, att det är en stor förlust för samhället när döva medborgare inte kan delta fullt ut i samhällsdebatter.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

Walmart anklagas för diskriminering

15 september 2023

Foto: Adobe Stock

Den amerikanska varuhuskedjan Walmart anklagas för diskriminering av två anställda med funktionsnedsättning då de nekades nödvändiga kommunikationshjälpmedel.

Amerikas kommission för lika möjligheter till anställning, U.S. Equal Employment Opportunity Commission, EEOC skriver att de två döva anställda arbetade med att packa varor på natten i en butik i Olathe, Kansas. De behövde en teckenspråkstolk för att kunna delta vid introduktioner, utbildningar och möten. Dessutom behöver de kunna kommunicera skriftligt vid genomgång av dagliga arbetsuppgifter. Walmart vägrade att anställa en teckenspråkstolk och ledningen vägrade att skriftligt kommunicera med de två anställda. Som en följd av detta tvingades de två att säga upp sig.

En sådan diskriminering bryter mot ADA, Americans with Disabilities Act. ADA förbjuder diskriminering baserad på funktionsnedsättning. Dessutom kräver ADA att arbetsgivare vidtar rimliga åtgärder för att låta anställda med funktionsnedsättningar ha samma förmåner och rättigheter på arbetsplatsen. EEOC har inlett ett rättsligt förfarande för att kräva skadestånd och förhindra framtida diskriminering.

Syftet med ADA är inte bara att förhindra diskriminering, utan också att säkerställa att personer med funktionsnedsättningar får rimliga anpassningar på arbetsplatsen. EEOC uppmanar alla företag att erbjuda sådana anpassningar, detta för att möjliggöra delaktighet samt rättvisa ekonomiska förutsättningar för personer med funktionsnedsättningar.

Walmart svarar på anklagelserna genom att säga att de utreder klagomålen och kommer att svara i domstol "vid behov". De påpekar att de har varit en ledande arbetsgivare för personer med funktionsnedsättningar under många år och att de inte tolererar någon form av diskriminering. De betonar också att de tar sådana anklagelser på största allvar.

Jade Osbeck

nyhet@teckenbro.com

Riksmötets öppnande tog upp tolktjänstutredningen

15 september 2023

Bild: Regeringskansliet

SDR välkomnade Regeringens förslag om en ny tolklag, som ska reglera tolktjänsten, i stället för den nuvarande som faller under Hälso- och sjukvårdslagen. Igår tog regeringen upp ämnet vid riksmötets öppnande.

Sveriges Dövas Riksförbund, SDR förespråkar en ny tolklag, höjda statsbidrag för vardagstolkning samt att tolkning i arbetslivet ombesörjs av Arbetsförmedlingen. Förbundet betonar behovet av ett ökat inflytande för tolkanvändare och ifrågasätter ansvars- och finansieringsprincipen som råder idag. Dessutom efterlyser SDR en nationell samordning för tolkuppdragen för att förbättra delaktighet och jämlikhet för döva medborgare i Sverige.

Nuvarande tolktjänstutredning är den tredje på 15 år som gjorts utan att komma till aktion. I går vid regeringens öppnande av riksmötet höll statsminister Ulf Kristensson ett tal som teckenspråkstolkades. Ulf sade bland annat att möjligheterna för personer med funktionsnedsättning ska stärkas för att fullt ut kunna delta i samhällslivet, bland annat genom att förbättra tolktjänsten för döva, hörselskadade och personer med dövblindhet.

SDR ser detta som ett steg framåt mot en moderniserad tolktjänst för döva, hörselskadade och personer med dövblindhet. SDR menar att deras påverkansarbete gett resultat och de ser fram emot att få veta mer när förslagen presenteras.

Mona Riis

Första döva VD:n på 180 år

15 september 2023

Välgörenhetsorganisationen Royal Association for Deaf people, RAD i Storbritannien har nu rekryterat sin första döva VD på över 180 år. Välgörenhetsorganisationen RAD grundades 1841 och arbetar för döva i Storbritannien.

Organisationens nya VD:n heter Mark Wheatley kommer att tillträda sin nya roll i januari 2024. Närmast har han jobbat som VD i European Union of the Deaf, EUD i över 16 år.

Civil Society Media skriver i ett pressmeddelande att detta är en viktig milstolpe, inte bara för RAD utan för hela dövsamhället.

Maria Norberg

nyhet@teckenbro.com

Dominikanska republiken det 77:e landet att erkänna teckenspråk

15 september 2023

Foto: Adobe Stock

Dominikanska republikens parlament har antagit en lag som erkänner teckenspråket, det meddelar Dövas världsförbunds, WFD, ordförande Dr Joseph J. Murray via förbundets sociala medier.

WFD har stöttat Dominikanska republiken i sin kamp för att få teckenspråket erkänt, genom att bistå med råd och hänvisningar till lagen. I och med detta erkännande blev Dominikanska republiken det 77:e landet i världen som erkänt teckenspråket.

Maria Norberg

nyhet@teckenbro.com

WFD har anställt ny personal

15 september 2023

Världsförbundet för döva, WFD meddelar via sina sociala medier att de nyligen utökat sin personalstyrka med tre nya tjänstemän; Delphine le Maire, Peninnah Vulimu och Ingrid Parkin. Dessa tre nya tillskott visar organisationens fortsatta engagemang för döva människors liv i hela världen.

Delphine har anställts som *mänsklig rättighetsansvarig*. Hon kommer att bidra till WFD:s arbete med att förespråka och skydda de mänskliga rättigheterna för döva människor över hela världen. Peninnah blir *ansvarig för katastrofriskminskning*, en position som visar att WFD åtar sig att analysera och förebygga de specifika behoven och utmaningarna som döva människor står inför i katastrofsituationer. Ingrid kommer att tjänstgöra som *utvecklingsansvarig* och ska fokusera på initiativ och program som syftar till att främja utvecklingen och välbefinnandet för döva människor globalt.

WFD är en internationell icke-statlig organisation som representerar och främjar de mänskliga rättigheterna för ungefär 70 miljoner döva människor över hela världen. Dövförbund från 125 länder ingår i WFD som jobbar för självbestämmande, teckenspråk, utbildning, arbete och samhällsliv. Huvudkontoret för WFD finns i Finland, och organisationens ordförande för innevarande mandatperiod är Dr. Joseph J. Murray.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com

SPSM nominerad till Sveriges modernaste myndighet

15 september 2023

I Sverige finns 342 statliga myndigheter i år. Kvalitetsmässan har valt ut fem statliga myndigheter som nomineras till Sveriges modernaste myndighet. Bland dessa fem ingår Specialpedagogiska skolmyndigheten som fokuserat på att stödja barn, unga och vuxna med funktionsnedsättningar.

De andra fyra utvalda är Allmänna reklamationsnämnden, Fastighetsmäklarinspektionen, Integritetsskyddsmyndigheten, Statens maritima och transporthistoriska museer.

Civilminister Erik Slottner kommer att dela ut utmärkelsen till vinnaren som avslöjas vid invigningen av Kvalitetsmässan den 21 november. Kvalitetsmässan är Europas största konferens och fackmässa och är en mötesplats för alla tjänstemän, förtroendevalda eller företag som arbetar med att utveckla offentlig sektor.

Maria Norberg

nyhet@teckenbro.com

Döva kan se ljud i dataspel

15 september 2023

Foto: Adobe Stock

I början av oktober planerar företaget Airdrop Gaming i Holland, USA, att lansera en ny teknik som revolutionerar dataspelandet för döva. Företaget erbjuder då döva möjligheten att uppleva ljud i dataspel med hjälp av Audio Radar.

Företaget har haft som mål att förbättra spelupplevelsen för döva spelare då många spel har ljud som bas eller som viktiga komponenter i spelet. När man som döv spelar ett spel vet man inte att det finns ljud här och där i bakgrunden som signalerar om något, som att det finns zombier på väg. Ljudet förstärker ofta spelupplevelsen för hörande spelare.

Många av dagens spel har 5.1 eller 7.1 precision i ljudet, vilket betyder att ljudhändelserna är exakta i spelets positioner. Tekniken Audio Radar har en adaptiv 7.1 surround vision teknik, som gör det möjligt för spelare att "se" ljudet med ett omvandlingssystem som bearbetar ljud i spelet och omvandlar det till visuella ledstänger på TV:n eller dataskärmen. VD:n Tim Murphy säger att man med den nya tekniken kan se ljudet och reagera och gå i en viss riktning.

Tims erfarenhet och utbildning har resulterat i tekniken Audio Radar. Han är själv en passionerad spelare med flera års erfarenhet och har en examen i produktutveckling samt har varit radar-tekniker i flottan. Tekniken utvecklades inte enbart för döva spelare utan även för spelare som använder hörlurar eller spelare som letar efter anpassad belysning vid streaming eller virtuella möten.

Jade Osbeck

nyhet@teckenbro.com

Tolkning i Isländsk TV på väg att försvinna?

15 september 2023

Foto: Adobe Stock

Teckenspråkstolkningen på den isländska public service TV kanalen RUV riskeras att avslutas den 31 december 2023. Det meddelar det isländska dövförbundet via sina sociala medier.

Den isländska kanalen RUV motsvarar Sveriges Television, SVT. RUV har i två år erbjudit teckenspråkstolkning i TV för landets teckenspråkiga medborgare. Under dessa två år har det fungerat bra men det har funnits aspekter inom det kvalitativa området.

På Island finns ett kommunikationscenter för döva och hörselskadade, SHH, som erbjuder bland annat tolktjänst. SHH har en prioriteringsordning i tolktjänsten där tolkning i hälso- och sjukvård, utbildning samt på TV prioriteras. Därför ska tolkning erbjudas på RUV. SHH har dock haft svårigheter att erbjuda tolkning då regeringen inte gett ett ökat bidrag till dem för att anställa fler tolkar som kan täcka upp det ökade behovet av tolkning på RUV.

Det Isländska dövförbundets ordförande Heiddis Dögg Eirisdottir berättar för Teckenrapport att de igår, måndag haft ett möte med SHH och RUV om situationen. Att de, genom att inte förlänga sitt avtal om teckenspråkstolkning i TV, riskerar att utelämnas döva från samhällsinformationen. Mötet resulterade i att organisationerna avslutar sitt avtal men avser att fortsätta tolkningen i ett annat format. Hur detta format ska se ut för RUV och SHH just nu dialog om då ett nära samarbete mellan dem nu inletts.

Heiddis är hoppfull om att en bra lösning ska hittas. Hon tror det kan innebära att det blir bättre tolkning i TV när nu förbundet kan bevaka kvaliteten. Dock menar hon att det fortfarande är oklart vem som ska kvalitetsgranska tolkarna. Ett önskemål från förbundet är att tolken ska ha minst fem års erfarenhet och ha ett gott teckenförråd. Dessutom ska tolken kunna arbeta under press, särskilt när det är direktsända nyheter.

Förbundet arbetar vidare med frågan tillsammans med SHH och RUV för de

isländska döva medborgarnas rättigheter.

Mona Riis

nyhet@teckenbro.com